

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАРТ ГАДААДЫН ЗЭЭЛ, ТУСЛАМЖААР
ХЭРЭГЖСЭН ТӨСӨЛ, ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-
ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА
/2024 оны жилийн эцсийн байдлаар/

2025.02.03

Улаанбаатар хот

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго

Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 онд гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжсэн төслийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, гүйцэтгэлийн зорилтот түвшнийг хүрсэн түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах, удирдлагыг үнэн зөв мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилтыг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй

Төслийн хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үр дүнгийн үнэлгээ хийхдээ Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх нийтлэг журам”, Монгол Улсын Сангийн сайдын 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 12 дугаар тушаалаар батлагдсан журмын дагуу үнэлж, дүгнэх шалгуурыг үндэс болгов.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 4.4-д заасны дагуу Төрийн захиргааны удирдлагын газрын нэгтгэн ирүүлсэн тайланд үндэслэн гүйцэтгэв.

Төслийн зорилтыг хэрэгжүүлэх хугацааны төгсгөлд гарах үр дүнг үнэлгээ хийх үед хүрсэн бодит үр дүнгийн түвшинтэй харьцуулан биелэлтийг хувиар тодорхойлж үнэлгээг гаргав.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн

Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 онд буцалтгүй тусламжаар 2 төсөл хэрэгжсэн. БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага КОЙКА-ын буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах эрчим хүчний нөөцийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх” төслийн үйл ажиллагаа хэвийн үргэлжилсэн байна. Харин Эрдэс баялгийн салбар дахь институтийн болон боловсон хүчний чадавхыг хөгжүүлэх II БГР төсөл АҮЭБЯ-д үйл ажиллагаагаа тайлагнадаг байна.

Дээрх төслийн хэрэгжилтийн тайланг Сангийн сайдын 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 12 дугаар тушаалаар батлагдсан журмын 5 дугаар хүснэгтийн дагуу гарган хавсаргасан болно.

Хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийг доорх хүснэгтээр харуулав.

Д/д	Хөтөлбөр, төслийн нэр	Зорилтын тоо	Үнэлгээ						Хэрэгжилт
			100%	90%	70%	50%	30%	0%	
1	БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага КОЙКА-ын буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах эрчим хүчний нөөцийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх” төсөл	3	2	-	1	-	-	-	90
Нийт дүн			3	-	-	-	-	-	90%

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 онд 2 хөтөлбөр, төсөл хэрэгжсэнээс БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага КОЙКА-ын буцалтгүй тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах эрчим хүчний нөөцийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх” төслийн үйл ажиллагаа жилийн эцсийн байдлаар 90 хувьтай хэрэгжсэн байна.

Төслөөр 2024 онд 2562.057 ам.долларыг зарцуулсан бөгөөд төслийн тайлант хугацаанд тоног төхөөрөмжийг ашиглах чиглэлийн онол, практик хосолсон төлөвлөгөөт сургалтууд болон Уул уурхай, газрын тосны төв лабораторийн барилгын шинэчлэл засварын ажил, газрын тосны бүтээгдэхүүний шинжилгээний тоног төхөөрөмж болон лабораторийн зориулалтын шүүгээ, тавилгыг шинээр худалдан авч нийлүүлэх ажлууд хийгдэж дууссан байна.

Дөрөв. Дүгнэлт

Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 онд хэрэгжсэн төслийн хэрэгжилт жилийн эцсийн байдлаар дунджаар **90.0** хувьтай үнэлэгдэв.

Тав. Зөвлөмж

1. Төслийн хэлэлцээрийн дагуу талууд хариуцсан чиг үүргийн дагуу ажиллах, төслийн зохицуулах зөвлөлийг байгуулах, Төслийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд багтсан арга хэмжээнүүдийн гүйцэтгэл болон тайлагналтад анхаарч ажиллах.
2. Төсөл дуусах гэж байгаатай холбогдуулан батлагдсан төлөвлөгөөний биелэлтэд анхаарч ажиллах, мөн тоног төхөөрөмжийн бүртгэл хөтлөх, технологийн картжуулах, төсөл дууссаны дараа баримт бичгийг архивын нэгж болгон архивлахыг тус тус зөвлөмж болгож байна.

Гадаадын зээл тусламжаар хэрэгжиж байгаа төслүүдийн
хэрэгжилтийг тайлагнах хүснэгт

(2024 оны жилийн эцсийн байдлаар)

№	Хөтөлбөр/төслийн агуулга		Гүйцэтгэл		
1	Төсөл, хөтөлбөрийн нэр, огноо, шийдвэрийн дугаар		“МУ-ЫН АГААРЫН ЧАНАРЫГ САЙЖРУУЛАХ ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ НӨӨЦИЙН ЧАНАРЫН УДИРДЛАГЫН ТОГТОЛЦООГ БЭХЖҮҮЛЭХ” ТӨСӨЛ		
2	Төсөл, хөтөлбөрийн зорилго		Монгол Улсын агаарын чанарыг бууруулагч хүчин зүйлийн нэг болох автомашины бензин, түлш болон нүүрсний чанарын хяналт тогтолцоог сайжруулж чадавхыг бэхжүүлэх замаар Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулахад хувь нэмрээ оруулах		
3	Санхүүжилтийн эх үүсвэр		Буцалтгүй тусламж		
4	Хэрэгжүүлэгч байгууллага/ хэрэгжих нийт хугацаа		Ашигт малтмал, газрын тосны газар 5 жил		
5	Төсөл, хөтөлбөрийн зорилтууд		1. Эрчим хүчний эх үүсвэрийн(газрын тосны бүтээгдэхүүн, нүүрс) чанарын хяналтын чадавхыг бэхжүүлэх 2. АМГТГ-ын Уул уурхай газрын тосны төв лабораторийн орчныг сайжруулах		
6	Зардал	Төсөв (нийт шаардагдах зардал)	4.500 мян.ам.доллар		
		Үүнд:	Төсөв (он)	Гүйцэтгэл	Хувь
		Багц №	2024 он	4.050 мян.ам.доллар	90.00%
7	Төсөл, хөтөлбөрийн зорилт:		Ажлуудын биелэлтийг доорх талбарт бичнэ.		
	1-р зорилтын хүрээнд:		1-р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл:		
	Хүрэх үр дүн 1:		Ашигт малтмал газрын тосны газар Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Агентлаг КОЙКА-тай хамтран “Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах хүрээнд эрчим хүчний эх үүсвэрийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх” төслийг 2021-2025 онд хэрэгжүүлж байна. Уг төслийг хэрэгжүүлэх хэлэлцээрт Монгол Улсын Сангийн яам, Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн яам, БНСУ-ын Олон Улсын хамтын ажиллагааны агентлаг /KOICA/ байгууллагууд 2021 оны 7 дугаар сарын 09-ний өдөр гарын үсэг зурсан. Төслийн хүрээнд Уул уурхай, газрын тосны төв лабораторийг шинэчлэн тохижуулах, шинжилгээний тоног төхөөрөмжийг сайжруулах, мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах, эрчим хүчний эх үүсвэрийн стандартыг сайжруулахад зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх ажлууд хийгдэнэ. Төслийн ерөнхий хэрэгжүүлэгчээр Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Газрын тосны чанар, хангамжийн газар (K-PETRO), туслан гүйцэтгэгчээр Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Уул уурхайн нөхөн сэргээлт, ашигт малтмалын корпорац (KOMIR) байгууллагууд ажиллаж байна. Энэ хүрээнд Ашигт малтмал газрын тосны газар, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Газрын тосны чанар хангамжийн газартай 2021 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдөр хамтран ажиллах харилцан ойлголцлын санамж бичигт гарын үсэг зурсан.		

		ЗОРИЛТ 1-ИЙН ХҮРЭЭНД: Төслийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд 2024 онд дараах 2 удаагийн чадавхжуулах сургалтыг зохион байгуулсан. Үүнд: Төслийн хүрээнд 2024 оны 10 дугаар сарын 21-23-ны өдрүүдэд БНСУ-ын Газрын тосны чанар хангамжийн газар (К-Петро), “Комир Эм Жи Эл” компаниуд хамтран газрын тосны бүтээгдэхүүн, нүүрсний шинжилгээний мэргэжилтнүүдэд зориулсан хоёр дахь удаагийн сургалтыг АМГТГ-ын УУГТТЛ-д зохион байгуулсан. Энэхүү сургалтад газрын тос, нүүрсний бүтээгдэхүүний чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг 10 гаруй байгууллагын 50 орчим мэргэжилтэн хамрагдсан бөгөөд сургалтаар газрын тосны бүтээгдэхүүний 10 нэр төрлийн тоног төхөөрөмж, нүүрс нүүрсэн бүтээгдэхүүний дөрвөн төрлийн тоног төхөөрөмжид суурилсан онол, практик хосолсон мэдлэгийг олгож, салбарын мэргэжилтнүүд хамтын ажиллагаагаа сайжруулан, харилцан туршлага солилцсон.
	2-р зорилтын хүрээнд:	2-р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл:
	Хүрэх үр дүн 1:	Энэхүү төслийн хэлэлцээрийн дагуу Ашигт малтмал, газрын тосны газар, БНСУ-ын Газрын тосны чанар хангамжийн газар (К-Петро) хамтран газрын тосны бүтээгдэхүүний чанар, хангамж, хяналтын тогтолцоог сайжруулах, мэдээллийн нэгдсэн систем бүрдүүлэх ажлыг хийж гүйцэтгэж байгаа билээ. 2024 онд УУГТТЛ-ын барилгын засвар шинэчлэлийн ажлыг Тунгалаг буянт дуут ХХК 202306127 тоот гэрээний дагуу хийж гүйцэтгэн ашиглалтад 100 хувь хүлээлгэн өгсөн. Мөн төслийн хүрээнд нийлүүлэх лабораторийн шинжилгээний дараах нэр төрөл бүхий багаж, тоног төхөөрөмжийг хүлээлгэн өгч, угсрах ажлыг гүйцэтгээд байна. Нийтдээ, Газрын тосны бүтээгдэхүүний тоног төхөөрөмж-8 ширхэг Нүүрсний шинжилгээний багаж – 9 ширхэг Шинжилгээний тавилга хэрэгсэл – 118 ширхэг Оффис тохижилт – 106 ширхэг Газын холболт -1-ийг тус бүр нийлүүлж, ашиглаж эхлэхэд бэлэн болгожээ.
	3-р зорилтын хүрээнд:	3-р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл:
	Хүрэх үр дүн 1:	2022 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс К-Петро байгууллагаас төслийн удирдагч Шин Ги Ху болон төслийн мэргэжилтэн нар 2 жилийн хугацаатай Монгол Улсад томилогдон ирж ажиллаж байна. Хяналт шалгалт хариуцсан 1 Солонгос мэргэжилтэн нутаг буцаж, 2023 оны 09 сарын 01-ний өдрөөс ГТБ-ний шинжилгээ хариуцсан мэргэжилтэн томилогдон ирж ажиллаж байна. Газрын тосны бүтээгдэхүүний шалгалт шинжилгээний гарын авлага болон дүрэм боловсруулах ажлын хүрээнд Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй дүрэм болон хууль эрх зүйг судалж, БНСУ-ын дүрэм журамтай харьцуулан боловсруулалт хийсэн. Үүний үндсэн дээр гарын авлага болон дүрмийн гарчгийг гарган суурь материал бэлтгэж эхэлсэн.
8	Дүгнэлт	2021 оноос хэрэгжиж буй энэхүү төслийн хүрээнд шинжилгээний 18 нэр төрлийн багаж тоног төхөөрөмж нэмэгдсэнээр багажит шинжилгээний үр дүнгийн нарийвчлалыг дээшлүүлж 95 хувийн магадлал үнэмшилтэй тоон шинжилгээ хийгдэх боломжтой болж

		байгаагаас гадна, автобензин, дизель түлшинд 6 үзүүлэлтээр буюу цетан тоо, царцах температур, хар тугалга, кальци, кали, натри тодорхойлох шинжилгээнүүд хийгдэх боломжтой болсон. Мөн УУГТТЛ-ийг засварлан Олон улсын стандартад нийцсэн орчин болгон шинэчилсэн.				
10	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ, дүгнэлт (өөрийн үнэлгээ)	Биелэлтийн дундаж	Зорилт 1	Зорилт 2	Зорилт 3	Зорилт 4
		90%	100%	100%	70%	-